

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

Výchovné a vzdělávací strategie školy vycházejí z analýzy vlastních možností a schopností pedagogického sboru, požadavků veřejnosti a návazání na tradice školy.

Chceme být školou otevřenou všem dětem, rodičům, veřejnosti, a to jak obsahem vzdělání, demokratickými principy, respektováním žáka jako osobnosti, širokou nabídkou, diferencovaným přístupem, vztahy ve škole, tak zapojením školy i jejich absolventů do veřejného života a jejich profesní orientace.

Hlavní záměry vzdělávacího programu:

- výchova kulturního člověka, kterému bude záležet na kvalitě jeho života, který se dokáže v životě uplatnit a dokáže najít své místo v sjednocující se Evropě
- výchova člověka komunikativního a tvořivého, schopného spolupráce
- výchova ekologicky myslícího, tvořivého a mravně odpovědného člověka
- výchova člověka odpovědného, chápajícího hodnotu zdraví a aktivně usilujícího o jeho upevnování a ochranu
- výchova člověka zvědavého, sebezdokonalujícího se, rozumně a citlivě reagujícího v konkrétních praktických životních situacích
- výchova člověka hledajícího, svobodně jednajícího, s touhou dále se vzdělávat a zlepšovat kvalitu svého života
- příprava na celoživotní vzdělávání

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie utvářejí a rozvíjejí u žáků tyto klíčové kompetence:

3.2.1. Kompetence k učení

- Vybírat vhodné způsoby a metody učení, projevovat zájem o celoživotní učení.
- Vyhledávat a třídit informace, využívat v procesu učení
- Uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků, poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- Samostatně pozorovat a experimentovat a z výsledků vyvozovat závěry
- Poznávat smysl a cíl učení, posuzovat vlastní pokrok, zhodnotit své výsledky

Strategie učitele směřující ke kompetenci k učení:

- podpora samostatnosti a tvořivosti
- podpora přijatelných způsobů dosažení cíle
- plánování, organizace a vyhodnocování vlastní činnosti
- učivo je prostředkem k dosažení aktivní dovednosti
- rozlišení základního a rozšiřujícího učiva

- vyhledávání a práce s informacemi, využití různých informačních zdrojů
- učit se pracovat s chybou
- učit se trpělivosti, systematické práci
- pozitivní motivace

3.2.2. **Kompetence k řešení problémů**

- Rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o jeho příčinách a naplánovat způsob řešení
- Vyhledávat informace vhodné k řešení problému, objevovat různé varianty řešení
- Samostatně řešit problémy
- Aplikovat řešení problémů v obdobných situacích
- Obhajovat svá rozhodnutí

Strategie učitele směřující ke kompetenci k řešení problémů:

- problém není hrozba, ale výzva
- problémové úlohy a situace, příklady praktických řešení
- samostatnost, tvořivost, logické myšlení
- podpora týmové práce, spolupráce při řešení problémů
- učíme používat metodu SWOT analýzy při řešení problému

3.2.3. **Kompetence komunikativní**

- Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, vyjadřovat se výstižně a souvisle v písemném i ústním projevu
- Naslouchat a porozumět druhým lidem, zapojovat se do diskuse, obhajovat svůj názor
- Rozumět neverbální komunikaci
- Využívat informační a komunikační prostředky
- Komunikaci využívat ve společenském styku

Strategie učitele směřující ke kompetenci komunikativní:

- rozvoj komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v ITC a v sociálních vztazích
- kulturní úroveň komunikace mezi žáky i ve vztahu k dospělým
- podpora kritiky a sebekritiky
- prezentační a publikační dovednosti
- přátelská komunikace mezi žáky, umění naslouchat druhým
- vhodné používání nonverbální komunikace

3.2.4. **Kompetence sociální a personální**

- Spolupracovat ve skupině, podílet se na utváření pravidel práce v týmu
- Podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, upevňovat dobré mezilidské vztahy, přispívat k diskusi ve skupině
- Ovládat své jednání ve skupině a zároveň respektovat názory a chování jiných

Strategie učitele směřující ke kompetenci sociální a personální:

- skupinové a kooperativní vyučování
- práce v týmech, rozdělení rolí v týmech,
- kritické hodnocení vlastní práce i dalších členů týmu
- integrace žáků se specifickými poruchami učení a zdravotním postižením
- odmítnutí projevů rasismu, xenofobie, nacionalismu, netolerance
- genderová korektnost

3.2.5. **Kompetence občanské**

- Respektovat přesvědčení druhých, vážit si jich, být empatický
- Mít právní a společenské povědomí ve škole i mimo ni
- Chovat se zodpovědně v krizových situacích a poskytovat účinnou pomoc
- Respektovat a chránit naše tradice, aktivně se zapojovat do kulturního dění a sportovních aktivit
- Chápat základní ekologické souvislosti, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- Chránit své zdraví

Strategie učitele směřující ke kompetenci občanské:

- netolerovat sociálně patologické jevy
- aktivní podíl na přípravě a průběhu třídnických hodin, využití komunitních kruhů k prezentaci vlastních názorů, nálad, pocitů
- metoda hraní rolí a simulace pro přiblížení reálných životních situací
- spolupráce s externími subjekty (Policie ČR, Záchraná služba, Hasičský záchranný sbor, BESIP)
- zapojení žáků do charitativní činnosti
- projekty zaměřené na lidové zvyky a tradice (vánoční, velikonoční dny, čarodějnice)
- pořádání sportovních soutěží, vystoupení pro veřejnost, spolupráce s mateřskou školou, účast na oslavách v obci

3.2.6. **Kompetence pracovní**

- Používat bezpečně a účinně materiály a nástroje, dodržovat vymezená pravidla
- Při práci chránit své zdraví, zdraví ostatních a životní prostředí
- Vzděláváním se připravovat na budoucí profesi
- Učit se rozvíjet podnikatelské myšlení

Strategie učitele směřující ke kompetenci pracovní:

- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- důsledně vyžadujeme plnění předem stanovených pravidel, povinností a závazků
- různými formami (exkurze, besedy, dokumentární filmy, videa) seznamujeme žáky s různými profesemi, cíleně pomáháme ujasňovat představu o budoucím povolání, vhodné volbě dalšího studia

- zapojení žáků do školních projektů
- vedeme žáky ke zhodnocení vlastní práce, práce spolužáků, k návrhům na zlepšení
- netrestáme žáky prací

Naplnění vzdělávacích strategií

Formy, postupy a metody práce používané k naplnění stanovených vzdělávacích strategií, které slouží k naplnění klíčových kompetencí a jsou používány pedagogy ve školní praxi.

Komunitní kruh

Pravidelně používáme na prvním stupni, učitelky zařazují denně, nejčastěji při zahájení vyučovacího dne, ke společné motivaci k práci, k vyjádření zážitků, pocitů, a očekávání. U starších žáků prvního stupně při výuce literatury, slohu, vlastivědy, při třídnických hodinách. Na druhém stupni je zařazován komunitní kruh do hodin s výchovným zaměřením, jazykového vyučování a rovněž do třídnických hodin. Žáci jsou postupně vedeni k osvojení dovednosti vyjádřit svůj názor, vyslechnout názor druhých, používat vhodné jazykové prostředky, koncentrovat pozornost, pěstovat sebekázeň, toleranci.

Skupinová práce – používáno na prvním i druhém stupni jako velmi vhodný způsob, který vede žáky postupně k dovednosti organizovat si práci, rozdělit si role, přijmout zodpovědnost za uložený úkol a jeho výsledek, podporuje rozvoj vzájemné komunikace, spolupráce, schopnost učit se od ostatních, tvůrčí a kreativní schopnosti.

Práce ve dvojicích – cíle sledované při používání tohoto postupu jsou obdobné jako u skupinové práce, vhodné při hraní rolí, práci s textem, vyhledávání informací v odborné literatuře, ve slovnících, při vzájemné kontrole a práci s chybou.

Myšlenková mapa – velmi vhodný postup používaný především se žáky druhého stupně v předmětech naukového charakteru (dějepis, zeměpis, anglický jazyk, výchova k občanství). Vede žáky k hledání jednotlivých složek probíraného tématu, učí třídit a porovnávat, hledá nadřazené a podřazené složky tématu, pojmenovává souvislosti a vztahy.

Brainstorming – aktivizace žáků před započítím nového tématu, učí je soustředění na téma ve stanovené době, odbourává zábrany při vyslovování nápadů, učí přijímat nápady ostatních bez předpojatosti a kritiky.

Diskuse, dialog – přirozená součást vzdělávacího procesu, učí komunikačním dovednostem při dodržování stanovených pravidel, žáci se postupně učí sami moderovat diskusi na zadané téma, kultivovaně vyslovovat své názory, námítky, hodnotit svoji práci i přijímat hodnocení od ostatních účastníků.

Prvky dramatické výchovy – zařazovány jako součást jazykového vyučování, podporují kreativitu a schopnost kultivovaného vyjadřování, využívají nonverbálních složek komunikace.

Referáty – individuální práce žáka na předem zadané téma, práce s odbornou literaturou, prameny a informačními zdroji. Žák přednese ústně či prezentuje pomocí power pointu. Posluchači mají možnost klást doplňující otázky, jsou předem stanovená kritéria hodnocení. Žáci se učí zvládat úskalí veřejného vystoupení před skupinou posluchačů a zároveň obhájit přednášené téma, dodržet časový limit.

Žakovské projekty spojené s prezentací vlastní práce a hodnocením

Práce s informačními zdroji – pravidla, slovníky, encyklopedie, odborná literatura, internet – zadané úkoly, slova, pojmy, definice, doplňující informace, v jazykových slovnících význam slova a gramatická hlediska žáci hledají nejdříve

společně s učitelem, poté s dopomocí až přejdou k samostatné práci s informačními zdroji. Hodně záleží na osobní motivaci jednotlivce, někdy je účinné tuto metodu používat v kombinaci s prací ve dvojicích nebo malých skupinách.

Exkurze, vycházky – spojení teoretické části vyučování s praxí, ověření informací, rozšíření a prohloubení učiva, získávání doplňujících a exkluzivních informací od místních obyvatel, od odborníků, třídění získaných informací, příprava dokumentace o uspořádané akci, její publikování na www stránkách školy, dodržování pravidel slušného vystupování na veřejnosti, pravidel bezpečného chování.

Využití ITC, interaktivní tabule, pořizování video a fotodokumentace – využití v jednotlivých vyučovacích předmětech k aktivizaci pozornosti, k zapojení žáka do výuky aktivním způsobem, umožňuje implementaci video a DVD nahrávek do vyučovací jednotky, použití při prezentacích žákovských projektů, umožňuje školní dokumentaci jednotlivých školních a žákovských akcí použít pro výuku i pro popularizaci školní práce na veřejnosti.

Třífázový model učení – využití konkrétních znalostí (i neznalostí) žáka z praktického života o určitém tématu, vyvození známých informací, formulační dovednosti, pochopení významu tématu pro použití v praxi, stanovení postupů, jak najít další potřebné informace, vyhodnotit konkrétní přínos učení pro jednotlivého žáka.

Hraní rolí – schopnost empatie, vyhodnocení situace, přijetí určité situace, snaha vyřešit ji vlastním přirozeným způsobem nebo podle zadání, pochopit a umět formulovat své pocity po skončení úkolu.

Různé formy diktátu (běhací, kreslený) – součást jazykového vyučování, především v oblasti cizí jazyk, slouží k lepšímu zapamatování si textu prostřednictvím pohybu, vizualizace, vhodné pro všechny typy inteligencí.

Různé formy práce s textovým materiálem (čtení s porozuměním, sestavení příběhu, gramatická hlediska v textu, přepsání do rolí, forma komiksu, apod.) – použití pro předměty v oblasti jazykové výchovy pro mateřský jazyk, pro výuku cizích jazyků a naukových předmětů, slouží především k pochopení obsahu čteného textu, rozvoji formulačních dovedností a kreativity. Vede žáky při čtení textu k soustředění na obsah, na vyhledání klíčových informací, popřípadě gramatických a syntaktických hledisek jazykové výuky.

Učitelské portfolio – soubor pracovních postupů a metod, které se osvědčily v praxi jednotlivých pedagogů, vždy doplněno vytvořenými pracovními materiály, pracovním hodnocením pedagoga a doporučeními pro další použití. Součástí individuálního portfolia jsou i certifikáty získané v rámci dalšího vzdělávání učitelů. V rámci jednotlivých předmětových komisí a metodického sdružení je tvořeno kolektivní pracovní portfolio, které je sdíleným zásobníkem příkladů osvědčených v praxi.

Třídnické hodiny – hodnocení, diskuse, formulování připomínek – pravidelná součást práce třídního učitele s třídním kolektivem, slouží k hodnocení práce třídy jako celku i k oceňování úspěchů jednotlivců, k řešení problémů výchovného charakteru. Umožňuje žákům aktivní podíl na chodu třídy i školy jako instituce, dává prostor k vyjádření názorů, postojů, umožňuje podílet se na tvorbě pravidel a norem.

Zasedání žákovského parlamentu – podněty adresované vedení školy – pravidelné setkávání zástupců 5. až 9. ročníků s vedením školy. Žáci přednášejí své žádosti a připomínky, učí se komunikovat, promýšlet a obhajovat svá stanoviska v širším kolektivu než je třída. Ve výše uvedeném přehledu zmiňují strategie, které jsou používány ve vyučovacích předmětech s ohledem na sledovaný cíl, efektivitu a vhodnost zařazení, pozitivní vyhodnocení ze strany učitelů, žáků a samozřejmě i z rozboru hospitační činnosti vedení školy.

Zahraníční stáže žáků, spojené s výukou rodilým mluvčím a poznáváním reálií dané země. Stáže podporují znalosti a dovednosti získané ve výuce cizích jazyků

3.3. **Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů, které vymezují vzestupně rozsah možné podpory žáků s tím, že vždy vycházejí z jejich vzdělávacích potřeb. Podpůrná opatření prvního stupně kompenzují mírné obtíže ve vzdělávání žáka, škola je uplatňuje i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školního poradenského zařízení (PPP, SPC). U těchto žáků pak škola vypracovává na základě doporučení školního poradenského zařízení individuální vzdělávací plán (IVP). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

3.3.1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci speciálního pedagoga. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Speciální pedagog stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

IVP sestavuje třídní učitel za pomoci výchovného poradce do 1 měsíce po obdržení doporučení. IVP má písemnou podobu, zákonný zástupce žáka musí o jeho sepsání zažádat. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností, a následně podepsán informovaný souhlas zákonných zástupců žáka. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. IVP vyhodnocujeme každé pololetí. Každá změna, ke které v něm dojde v průběhu školního roku musí být projednána se všemi zainteresovanými stranami a stvrzena podpisem.

Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP, které umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) V oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) V oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

c) Zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče:

- logopedická intervence pro žáky s poruchami řeči
- zdravotně tělesná výchova

3.3.2. Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školními speciálními pedagogy. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.“

3.3.3. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována výchovným poradcem.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

3.4. Průřezová témata

V rámci ŠVP ZV zařazujeme jako povinnou součást vzdělávání následující tematické okruhy:

1. Osobnostní a sociální výchovu
2. Výchovu demokratického občana
3. Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchovu
5. Environmentální výchovu
6. Mediální výchovu

Průřezová témata jsou integrována na 1. i 2. stupni do jednotlivých vzdělávacích předmětů, bližší rozpracování je na konci této kapitoly.

3.4.1. **Osobnostní a sociální výchova**

Smyslem tohoto tématu je pomáhat každému žákovi utvářet životní dovednosti, najít řešení běžných situací každodenního života a najít cestu ke spokojenému životu založenému na dobrém vztahu k sobě samému i okolí.

Přínos průřezového tématu:

- vede k porozumění sobě samému i jiných, k hodnotám jiných, ke spolupráci a pomoci
- utváří dobré mezilidské vztahy a dovednost spolupracovat
- napomáhá získat dovednosti při řešení konfliktních situací
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti týkající se duševní hygieny
- napomáhá prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tematické okruhy:

1. Osobnostní rozvoj

- rozvoj schopnosti poznávání

- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygienu
- kreativita

2. Sociální rozvoj

- poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- komunikace
- kooperace a soutěživost

3. Morální rozvoj

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje, praktická etika

3.4.2. Výchova demokratického občana

Cílem tohoto téma je vychovat z dětí nejen kvalitního člověka, ale i člověka znalého svých práv a povinností, demokracie, orientujícího se v současných problémech a konfliktech společnosti a s uměním je řešit.

Přínos průřezového tématu:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti,
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- rozvíjí a podporuje komunikativní a dialogické schopnosti
- prohlubuje empatii a smysl pro spravedlnost
- vede k uvažování v širších souvislostech a kritickému myšlení
- učí úctě a sebeúctě, samostatnosti a angažovanosti
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností

- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy:

1. **Občanská společnost a škola**
2. **Občan, občanská společnost a stát**
3. **Formy participace občanů v politickém životě**
4. **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**

3.4.3. **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

Cílem tohoto tématu je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i při rozhodování o svém budoucím osobním životě. Téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Prolíná se všemi vzdělávacími oblastmi.

Přínos průřezového tématu:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy a národnostmi
- prohlubuje vědomosti o struktuře a funkci mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení mezinárodních i lokálních konfliktů
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí
- vede k pochopení významu EU
- vede k pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobní vzory

Tematické okruhy:

1. **Evropa a svět nás zajímá**
2. **Objevujeme Evropu a svět**
3. **Jsme Evropané**

3.4.4. **Multikulturní výchova**

Toto téma umožňuje žákům seznamovat se s tradicemi a hodnotami různých kultur a srovnat je s kulturou naší. Vychovává žáky k toleranci a solidaritě, sblížuje menšinové a majoritní etnika ke společným aktivitám a spolupráci.

Naši školu navštěvují žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí. Škola plně respektuje jejich např. náboženské odlišnosti, sblížíme děti povídáním o životě v jejich zemi, o jejich školách a koníčcích.

Přínos průřezového tématu:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- využívá interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti, chápat rovnocennost
- učí rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhat, aby se nerozvíjela xenofobie
- učí uvědomovat si rovnocennost všech kultur
- poskytuje znalost základních pojmů multikulturní terminologie
- ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu

Tematické okruhy:

1. **Kulturní diference**
2. **Lidské vztahy**
3. **Etnický původ**
4. **Podpora multikulturality**
5. **Princip sociálního smíru a solidarity**

3.4.5. **Environmentální výchova**

Toto téma vychází z komplexního pojmání vztahu člověka k životnímu prostředí, a to od nejbližšího okolí po biosféru planety. Člověka učí být odpovědným za jednání své i společnosti vzhledem k životnímu prostředí, k nezbytnosti přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti, k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí.

Přínos průřezového tématu:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, a to v lokálním i globálním měřítku
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky žádoucího jednání vůči prostředí
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí

Tematické okruhy:

1. **Ekosystémy**
2. **Základní podmínky života**
3. **Lidské aktivity a problémy životního prostředí**
4. **Vztah člověka k prostředí**

Velmi úspěšně realizujeme projekt třídění druhotných surovin, zejména papíru. Ve všech třídách organizujeme v dubnu projektový den „Den Země“.

Prostředkem k naplňování cílů environmentální výchovy je naše spolupráce na ekologických projektech, spolupracujeme také s podnikem Lesy ČR.

3.4.6. **Mediální výchova**

Toto téma nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Ty představují významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků, ovlivňují výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec.

Důležité je zde správné vyhodnocení sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logika, hodnotová platnost).

Žák by měl znát fungování a společenskou roli současných médií, analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost, popř. je spojit s jinými sděleními.

Naše škola hojným využíváním internetu a sledováním nejnovějších informací z novin a časopisů, odebíráním některých odborných časopisů a organizací jiných aktivit přispívá k rozvoji žáků v této oblasti.

Přínos průřezového tématu:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k obsahům a kritickému odstupu od nich
- využívat média nejen jako zdroje informací, ale i zábavy
- získat představu o úloze médií v klíčových situacích a demokracii vůbec
- rozvíjí komunikační schopnosti a stylizaci mluveného a psaného projevu a možnost svobodného vyjádření vlastních postojů
- pomáhá utvářet vlastní postoj i odpovědnost za způsob jeho formulování a prezentace

Tematické okruhy:

1. receptivní činnosti

- a. kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
- b. interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- c. stavba mediálních sdělení
- d. vnímání autora mediálních sdělení
- e. fungování a vliv médií ve společnosti

2. okruh produktivních činností

- a. tvorba mediálních sdělení
- b. práce v realizačním týmu

Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova

	1.stupeň			
Název tematického okruhu	<i>1.ročník</i>	<i>2.ročník</i>	<i>3.ročník</i>	<i>4.ročník</i>
Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznání • sebepoznání a sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • psychohygi ena • kreativita 	M-I			
			Prv - I,	
				Pří – I,
	Prv – I,			
	Vv – I,	Vv – I,	Vv – I,	
Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • poznání lidí • mezilidské vztahy • komunikace * • kooperace a kompetice 	Prv – I,			
		Čj - I		
		Tv – I,		
Morální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • řešení problémů a rozhodovací dovednosti • hodnoty a postoje, praktická etika 				M – I,
<i>Průřezové téma: Výchova demokratického občana</i>				
Název tematického okruhu	<i>1.ročník</i>	<i>2.ročník</i>	<i>3.ročník</i>	<i>4.ročník</i>
Občanská společnost a škola				
Občan, občanská společnost a stát				
Formy participace				VI – I,

občanů v politickém životě				
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				
<i>Průřezové téma: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i>				
Název tematického okruhu	<i>1.ročník</i>	<i>2.ročník</i>	<i>3.ročník</i>	<i>4.ročník</i>
Evropa a svět nás zajímá				
Objevujeme Evropu a svět				
Jsme Evropané			Aj – I,	
<i>Průřezové téma: Multikulturní výchova</i>				
Název tematického okruhu	<i>1.ročník</i>	<i>2.ročník</i>	<i>3.ročník</i>	<i>4.ročník</i>
Kulturní diference			Prv – I,	
Lidské vztahy				Pč - I
Etnický původ				
Multikulturalita				
Princip sociálního smíru a solidarity				
<i>Průřezové téma: Environmentální výchova</i>				
Název tematického okruhu	<i>1.ročník</i>	<i>2.ročník</i>	<i>3.ročník</i>	<i>4.ročník</i>
Ekosystémy			Prv – I,	
Základní podmínky života		PRV		Pří – I,
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				Pří - I
Vztah člověka k prostředí				

<i>Průřezové téma: Mediální výchova</i>				
Název tematického okruhu	<i>1.ročník</i>	<i>2.ročník</i>	<i>3.ročník</i>	<i>4.ročník</i>
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				
Stavba mediálních sdělení				
Vnímání autora mediálních sdělení				
Fungování a vliv médií ve společnosti				
Tvorba mediálních sdělení				
Práce v realizačním týmu				Čj – I.,

2.stupeň

Název tematického okruhu	<i>6.ročník</i>	<i>7.ročník</i>	<i>8.ročník</i>	<i>9.ročník</i>
PT Osobnostní a sociální výchova				
Osobnostní rozvoj	Čj– I			
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznání • sebepoznání a sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • psychohygienu 			VZ – I	
			VZ - I	
			Př - I	
<ul style="list-style-type: none"> • kreativita 	Vv - I,			
Sociální rozvoj	VZ – I			
<ul style="list-style-type: none"> • poznání lidí 		Z – I		

<ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy • komunikace 	Čj - I			
	M - I			
Morální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • řešení problémů a rozhodovací dovednosti • hodnoty a postoje, praktická etika 				ČsP - I
		VO - I		
Název tematického okruhu PT Výchova demokratického občana	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Občanská společnost a škola	VO – I,			
Občan, občanská společnost a stát		Z – I,		
Formy participace občanů v politickém životě		VO – I		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		Z – I		
Název tematického okruhu PT Výchova občana v evropských a globálních souvislostech	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Evropa a svět nás zajímá			Z – I	
Objevujeme Evropu a svět			Aj – I	
Jsme Evropané				VO – I
Název tematického okruhu PT Multikulturní výchova	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Kulturní diference			Hv – I	
Lidské vztahy		Z – I		
Etnický původ		Hv – I		
Multikulturalita		D - I		
Princip sociálního smíru a solidarity				D - I
Název tematického okruhu PT Environmentální	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník

výchova				
Ekosystémy				Př – I
Základní podmínky života	Z – I			
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				F – I
Vztah člověka k prostředí				Ch – I
Název tematického okruhu PT Mediální výchova	<i>6.ročník</i>	<i>7.ročník</i>	<i>8.ročník</i>	<i>9.ročník</i>
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Z – I,	Z – I,	Z – I,	Z – I,
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Čj – I
Stavba mediálních sdělení				Čj – I
Vnímání autora mediálních sdělení				Čj - I
Fungování a vliv médií ve společnosti			Př - I	
Tvorba mediálních sdělení				Čj – I
Práce v realizačním týmu				Čj - I